

anselm clavé

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Q - A R T

REVISTA D'ART

Núm.24. Any 5. Mollet del Vallès, juny de 2025.

Cian Lorenzo Bernini. Ratto di Proserpina. 1621-1622. Galleria Borghese, Roma.

Q-ART

---

03 Presentació

04 GIAN LORENZO BERNINI

05 Biografia de Gian Lorenzo Bernini

07 Michelozzo

09 Leon Battista Alberti

11 Mauro Codussi

13 Donato Bramante

15 Giovanni Antonio Amadeo

17 Giulio Romano

19 Andrea Palladio

21 Giorgio Vasari

23 Francisco de Mora

25 ART NEOCLASSICISTA

26 Església de la Madeleine

28 David

30 Naixement de Venus

32 La Verge de les roques

34 Desposoris de la Verge

35 Moisès

37 Sepulcre dels Reis Catòlics

39 Judici Final

41 Perseu

43 Carles V i el Furor

PRESENTACIÓ

Us donem la benvinguda a un nou número de Q-Art, la revista d'història de l'art elaborada per l'alumnat de 4t d'ESO. En aquesta edició, us convidem a fer un recorregut visual i cultural per dues etapes fonamentals de la història de l'art europeu: el Barroc i el Neoclassicisme, dos moments que, tot i ser molt diferents, dialoguen constantment entre ells.

En primer lloc, descobrireu una selecció d'obres de Gian Lorenzo Bernini, un dels grans mestres del Barroc i una figura imprescindible per entendre la passió i la teatralitat d'aquesta etapa. La seva capacitat per transformar el marbre en moviment, emoció i vida continua fascinant-nos segles després. Les peces escollides mostren la força expressiva que caracteritza la seva obra, així com la dimensió espiritual i narrativa que el va convertir en un dels artistes més influents del seu temps. Hem analitzat les escultures no només des del punt de vista formal, sinó també tenint en compte el seu context històric i cultural, imprescindible per entendre el llenguatge tan intens del Barroc.

Tot seguit, la revista us farà entrar en el món del Neoclassicisme, un moviment que va recuperar la serenitat, la racionalitat i l'harmonia de l'art de l'antiguitat grecolatina. Aquest retorn als models clàssics no va ser només estètic, sinó també ideològic: responia a un moment de grans transformacions socials i intel·lectuals, marcat per la Il·lustració i la voluntat de construir una societat guiada per la raó. Les peces que presentem són exemples clau d'aquest esperit renovador i ens permeten entendre com l'art pot esdevenir un reflex profund de les idees d'una època i de les aspiracions d'un nou temps.

Amb aquesta publicació volem compartir amb vosaltres la mirada crítica, creativa i sensible que l'alumnat ha anat construint al llarg del curs. Cada article, cada comentari i cada anàlisi és fruit d'un procés d'aprenentatge que combina recerca, observació i interpretació personal. Al mateix temps, pretenem contribuir a difondre el nostre patrimoni artístic i cultural, i a despertar la curiositat de tots aquells que vulguin endinsar-se en la història de l'art d'una manera viva i propera.

Esperem que en gaudiu i que aquest número de Q-Art us inspire a continuar explorant la riquesa inesgotable de l'art, un llenguatge universal capaç d'emocionar-nos, fer-nos pensar i connectar-nos amb el passat d'una manera única.

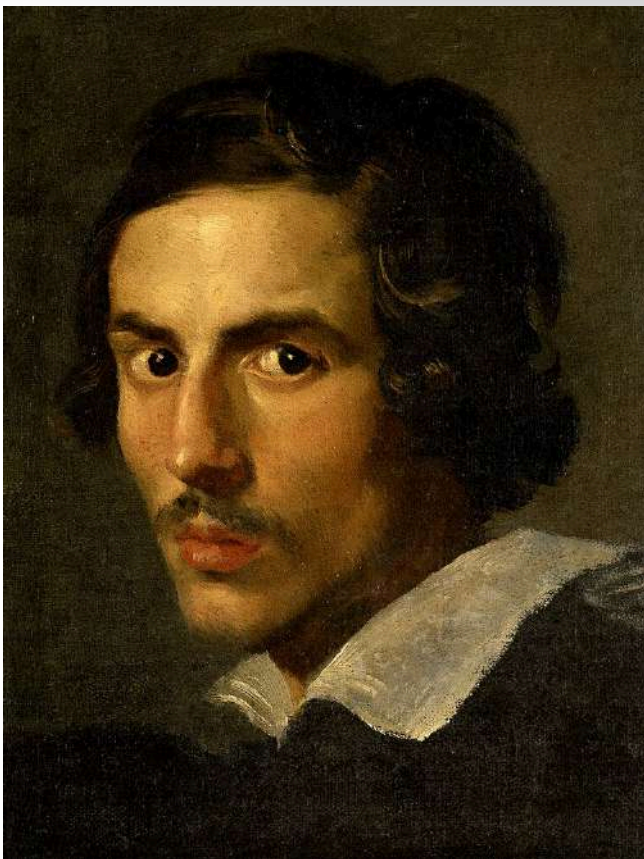

GIAN LORENZO BERNINI

GIAN LORENZO BERNINI

1598 - 1680

Gian Lorenzo Bernini va néixer a Nàpols l'any 1598, fill del també escultor Pietro Bernini. Des de ben petit va demostrar un talent extraordinari per a l'escultura, fins al punt que amb només vuit anys ja era capaç de modelar figures amb una gran habilitat i expressivitat. La seva família es va traslladar a Roma, on va tenir l'oportunitat de formar-se en un entorn ric en art clàssic i renaixentista. La seva trajectòria va quedar estretament vinculada a la ciutat de Roma i al Vaticà, i aviat va ser reconegut com el gran artista del seu temps, fins al punt de gaudir del mecenatge de diversos papes, especialment Urbà VIII, qui el va convertir en l'artista oficial de la cort papal.

Bernini va ser un dels principals representants del Barroc, un estil artístic caracteritzat pel dinamisme, l'expressivitat emocional i l'ús teatral de la llum i l'espai. A diferència dels escultors renaixentistes, que sovint mostraven les figures en actituds estàtiques i ideals,

Bernini va voler capturar el moment del moviment i l'emoció, convertint cada obra en una escena viva. Un bon exemple n'és la seva escultura del "David", on el personatge es mostra en ple esforç mentre llança la pedra, amb una tensió muscular i una concentració que fan que l'escultura sembli estar en acció. També destaca "L'èxtasi de Santa Teresa", situada a la capella Cornaro, una obra que combina escultura, arquitectura i efectes de llum per representar un moment místic amb una intensitat dramàtica inèdita fins aleshores.

Com a arquitecte, Bernini també va deixar una empremta important. Un dels seus projectes més emblemàtics és la plaça de Sant Pere del Vaticà, amb la seva espectacular columnata que envolta l'espai com si fossin els braços de l'Església que abracen els fidels. A més, va dissenyar fonts monumentals com la Font dels Quatre Rius a la Piazza Navona, on simbolitza els grans rius dels continents coneguts en aquella època: el Nil, el Ganges, el Danubi i el Río de la Plata. Aquestes obres mostren el seu domini en l'organització de l'espai i en la creació d'escenografies urbanes de gran impacte visual i simbòlic.

Bernini no només va triomfar com a escultor i arquitecte, sinó també com a pintor i escenògraf. Va treballar en nombroses decoracions teatrals i fins i tot va escriure algunes obres. Va morir a Roma l'any 1680, deixant una herència artística que va marcar profundament l'art occidental i va establir les bases estètiques que dominarien Europa durant bona part del segle XVII. El seu llegat continua sent visible als carrers de Roma i en les col·leccions d'art més prestigioses del món.

APOL·LO I DAFNE

1622-1625

L'escultura Apol·lo i Dafne de Gian Lorenzo Bernini és una autèntica joia del Barroc i un clar exemple de com l'art pot congelar en el temps una escena plena de moviment, emoció i dramatisme. Aquesta obra no només destaca pel seu altíssim nivell tècnic, sinó també per la manera com aconsegueix transformar una narració mitològica en una experiència visual viva i profunda. La figura de Dafne, en el moment just de la seva metamorfosi, amb els dits convertint-se en branques i el cos que es fon amb l'arbre, és una metàfora visual de la fugacitat i la transformació, temes molt presents en la literatura i l'art del període.

Apol·lo, representat amb el gest estès i l'expressió de sorpresa i desig, no pot evitar el destí que separa l'amor del rebuig.

Aquest contrast entre el moviment cap endavant d'ell i la fugida-transformació d'ella crea una tensió que recorre tota l'escultura. Bernini, amb una mestria sorprenent, fa que el marbre sembli carn, cabell, escorça i fulla. Les formes corbes, la composició oberta i el joc de llums i ombres intensifiquen la sensació de dinamisme i teatralitat.

L'obra també ens fa reflexionar sobre la natura dels desitjos humans, la llibertat i els límits del poder. Malgrat ser un déu, Apol·lo no pot imposar el seu amor, i Dafne, per preservar la seva llibertat, ha de renunciar a la seva forma humana. És una escultura que ens commou perquè ens parla de sentiments universals: l'amor no correspost, la por, el sacrifici i la transformació. En definitiva, Apol·lo i Dafne no és només una demostració del geni escultòric de Bernini, sinó també una representació vívida del poder expressiu del Barroc. És una obra que continua captivant els espectadors segle rere segle, i que mostra com l'escultura pot ser tan emotiva i narrativa com qualsevol altra forma d'art.

També cal destacar la forma com Bernini aconsegueix equilibrar el moviment amb l'elegància. Tot i la intensitat del moment representat, l'escena no cau en l'exageració, sinó que conserva una bellesa subtil i harmònica. El treball minuciós del marbre arriba a nivells gairebé impossibles, amb detalls tan delicats com les fulles que surten dels dits de Dafne, les quals semblen fràgils com si fossin reals. Aquesta atenció al detall no només demostra el domini tècnic de l'escultor, sinó que també reforça el caràcter simbòlic de l'escena. En última instància, Apolo i Dafne és una obra que parla del límit entre l'humà i el diví, entre la bellesa i el dolor, i convida a l'espectador a contemplar no només una escultura, sinó una història que es manté viva dins la pedra. tot i ser una escultura feta fa més de 400 anys, transmet emocions que continuen sent molt humanes i actuals. Em sorprèn com Bernini va aconseguir expressar sentiments tan complexos com el desig, la por, la desesperació. només amb marbre. M'ha fet reflexionar sobre com, a vegades, allò que desitgem pot arribar a fer mal als altres, i com la llibertat pot tenir un preu alt. L'escena de la transformació de Dafne és bella però també tràgica, i em fa veure que l'art pot ser molt més que estètica: pot explicar històries, provocar pensaments i connectar amb emocions profundes.

NEPTÚ I TRITÓ

1622

Una de les obres més representatives de l'escultor italià, Gian Lorenzo Bernini, és Neptú i Tritó , que va ser creada aproximadament l'any 1622. Es una escultura que es troba a Victoria and Albert Museum, Londres. Aquesta obra està elaborada en marbre i coure, on la tècnica emprada per la seva realització va ser la talla sobre marbre.

Aquesta escultura representa un grup escultòric, format per dos personatges de la mitologia romana: Neptú, el déu i senyor dels mars i oceans, qui té el poder de controlar completament l'aigua i és capaç de canviar el clima amb la invocació de pluges i tempestes. Aquest personatge es troba dempeus sostenint fermament el seu trident amb les dues mans. Bernini el representa com a un home adult, músculos, amb barba i cabell llarg, mig nu, i en la posició contraposto. Als peus de Neptú, es troba el jove fill de Neptú, Tritó, bufant un caragol de mar com a símbol d'anunciació del déu de l'oceà.

L'escultura combina textures llises i polides en els cossos amb zones aspres i rugoses en els cabells, generant sensacions de duresa i ductilitat. El volum s'obre a la visió des de múltiples punts de vista, evitant la frontalitat. La composició és dinàmica, amb figures que expressen moviment fictici, congelades en un instant d'acció dramàtica. La llum incideix de manera contrastada, reforçant volums i dramatitzant les formes. Està realitzada en marbre blanc, sense policromia, però amb una gran riquesa d'efectes visuals gràcies al tractament de les superfícies.

L'escultura és figurativa i combina naturalisme amb idealisme, mostrant cossos humans ideals i vigorosos. L'anatomia és correcta, amb proporcions equilibrades i musculatura definida. Hi ha pocs vestits, però els plecs esculpits són molt realistes. L'obra transmet força, autoritat i una subtil espiritualitat solemne.

L'escultura representa el tema mitològic de Neptú, déu del mar, dirigint-se a través de Tritó, el seu missatger marí. La seva identificació és clara gràcies als atributs tradicionals: el trident de Neptú i la caracola de Tritó. La finalitat de l'obra és mitològica i decorativa, relacionada amb l'exaltació de la cultura clàssica i la celebració del poder. L'escultura va ser comissionada pel Cardenal Alessandro Peretti Montalto i estava pensada per formar part d'una font decorativa en un jardí privat en la seva propietat localitzada a Roma.

L'escultura va ser encarregada per Cardinal Alessandro Peretti di Montalto per adornar una de les seves propietats. L'obra s'adreça a l'elit aristocràtica, que valorava l'art com a símbol de prestigi cultural i social. El context sociocultural és el de la Roma barroca del segle XVII.

Entre els antecedents, Bernini s'inspira en la tradició escultòrica clàssica grecoromana i en les fonts renaixentistes, però porta el moviment i l'expressivitat a un nou nivell. Aquesta obra té una gran importància dins de la seva primera etapa com a escultor i anticipa el seu domini absolut de la composició dinàmica i del tractament dramàtic del marbre.

La seva transcendència en la Història de l'Art és notable, l'escultura Neptú i Tritó influeix en el desenvolupament de les fonts monumentals barroques.

EL RAPTE DE PROSERPINA

1622

El rapte de Proserpina és una escultura feta per Gian Lorenzo Bernini. Pertany a l'estil barroc i actualment, aquesta escultura es troba a la Galeria Borghese de Roma. L'obra va ser realitzada durant el segle XVII, està feta de marbre blanc i treballada amb la tècnica d'esculpir.

És un grup escultòric exempta i representa el moment just en què Plutó, el déu del món dels morts, rapta a Proserpina, filla de Ceres, per fer-la la seva reina a l'inframón. Ell la subjecta amb força, mentre ella plora i lluita per escapar. L'obra és independent de qualsevol arquitectura, pensada per estar sola.

Pel que fa a l'acabat i la textura, el marbre està tan ben treballat que sembla suau com la pell humana. Tot i que el marbre és dur i fred, Bernini aconsegueix que sembli tou i flexible, sobretot a les parts com els cabells, la roba o els dits de Plutó clavant-se a la carn de Proserpina. Es pot apreciar com hi ha molt moviment, gràcies a les postures i el moviment dels plecs de la roba i dels cabells.

En quant a la llum, aquesta es contrastada. Les parts més llises com la pell, brillen i donen una sensació de vida. D'altra banda, les zones amb més profunditat, com els cabells o els plecs de la roba, creen ombres. L'escultura no es pol·licromada, manté el blanc natural del marbre.

EL RAPTE DE PROSERPINA

L'escultura és figurativa, ja que representa als déus amb forma humana i detalls. En quant a l'anatomia és correcta i proporcionada, els músculs i les postures són realistes, Plutó sel representa molt músculos i a proserpina amb un cos normal no idealitzat.

En quant a les emocions, Proserpina es pot apreciar com expressa por i tristesa, mentre que Plutó mostra força i seguretat.

El tema de l'escultura és mitològic, ja que com bé he dit representa a Plutó déu del món dels morts i a Proserpina, filla de Ceres.

La seva finalitat és decorativa, ja que va ser encarregada pel cardenal Scipione Borghese, que era un gran mecenes de l'època.

Aquesta obra, tot i ser una de les primeres grans escultures de Bernini, és considerada una de les seves obres més importants dins la seva trajectòria. A més, ha tingut molta influència en la història de l'art, ja que molts escultors posteriors s'han inspirat en aquesta gran escultura.

BALDAQUÍ DE SANT PERE DEL VATICÀ

1624 - 1633

El baldaquí de Sant Pere és una obra monumental de l'artista italià Gian Lorenzo Bernini. S'ubica al creuer de la Basílica de Sant Pere del Vaticà, just sota la gran cúpula. Aquest imponent element, dissenyat i executat per Bernini, combina escultura i arquitectura, i cobreix l'altar major de la basílica, situat al damunt de la cripta on es troba la tomba de l'apòstol Sant Pere. L'estructura s'aixeca sobre quatre gegantines columnes salomòniques, construïdes en tres segments cadascuna. Aquestes columnes estan ricament decorades amb volutes, fulles de llorer i raïms naturalistes. El llorer pot al·ludir al talent poètic en llatí del papa Urbà VIII, mentre que els raïms simbolitzen l'eucaristia. Les abelles que liben els raïms fan referència a l'escut heràldic de la família Barberini. Les columnes pertanyen a l'ordre corinti, tot i que presenten un fust helicoidal, conegut com a salomònic. Estan coronades per un capitell compost, damunt del qual descansa un entaulament decorat amb garlandes i penjolls que recorden teixits ornamentals.

A la part superior de l'entaulament hi ha grans angelots de talla superior a la mida humana, així com dos querubins que sostenen, respectivament, la tiara papal i les claus de Sant Pere, símbols de la seu pontifícia. Des dels capitells s'eleven volutes i formes de pergamí que generen un joc dinàmic de línies còncaves i convexes, característic del barroc. Aquest moviment condueix a un segon entaulament a més altura, coronat per un globus terràqui i una creu, símbol de la universalitat de l'Església. L'entaulament inferior, que fa de sostre sobre l'altar papal, està decorat amb el sol radiant dels Barberini i l'Esperit Sant en forma de colom al seu centre.

L'obra fou realitzada entre els anys 1624 i 1633. Es tracta d'un conjunt escultòric i arquitectònic que fa de baldaquí cerimonial, elaborat amb marbre blanc, bronze, metalls i pedres precioses.

FONTANA DEI QUATTRO FIUMI

1648-1651

El Barroc va ser una època que es caracteritzava per buscar en les escultures el moment de màxim sentiment. Per exemple, si les escultures eren de temàtica sexual, sempre procuraven plasmar el moment de màxima passió. Un dels grans escultors del Barroc va ser Gian Lorenzo Bernini, per a molts el millor autor del barroc italià i autor de moltes grans i conegudes obres, com El Rapte de Proserpina, o la Fontana dei Quattro Fiumi (Font dels quatre rius).

Ens centrarem en aquesta darrera obra, la Fontana dei Quattro Fiumi, o senzillament Fontana dei Fiumi. Aquesta obra es troba actualment a Roma, a la Plaça Navona, i està feta amb diverses estàtues de marbre blanc esculpit.

L'història d'aquesta obra és ben curiosa: Bernini va enviar una maqueta de l'obra a la cunyada del Papa de Roma, a la qual li va agradar la idea i va convèncer al seu cunyat per fer-la realitat. D'aquesta manera, Bernini eliminava la competència de Borromini, un altre escultor. És per això que a l'obra hi apareixen dos escuts papals.

FONTANA DEI QUATTRO FIUMI

Les escultures segueixen el cànon del barroc. És a dir, que mostren notablement emocions i donen sensació de moviment mitjançant diversos factors. Obviant les expressions facials, la roba compta amb plecs i està ben detallada, a més que els personatges no estàn rígids. Tot contribueix a la sensació de vida i moviment.

Aquesta obra té una distribució peculiar: a la Plaça Navona, hi ha un estany, al centre del qual hi ha un obelisc d'època romana. Aquest obelisc és subjectat per diverses estàtues, i tot i que la majoria son aguantant l'obelisc, n'hi ha més repartides per tot l'estany. En total hi ha 13 estàtues. Dos d'elles són escuts papals, quatre representen a 4 rius del món en forma de persona (el Riu de la Plata, el Nil, el Ganges i el Danubi), i les 7 restants representen animals (un lleó, un cocodril, una serp de mar, un cavall, una serp de terra, un dofí i un drac).

SANT LONGÍ

1629-1638 d.c

És una escultura gran i impressionant feta per Gian Lorenzo Bernini en un moment en què l'artista estava en plena forma. Aquesta escultura és de l'estil barroc, un moviment artístic del segle XVII que volia transmetre emocions molt fortes i reforçar la fe religiosa a través de l'art. La peça es troba dins de la Basílica de Sant Pere del Vaticà, a Roma, en un espai especial pensat per a escultures monumentals.

L'escultura està feta de marbre blanc de Carrara, un tipus de pedra molt valuós. Bernini, que era un geni en treballar aquest material, fa que el marbre sembli gairebé viu, com si el personatge realment es mogués o sentís emocions.

És una escultura exempta, és a dir, està feta per veure's des de tots els costats. No és plana com un relleu, sinó tridimensional, i es pot observar caminant al seu voltant. Això és típic del barroc, que volia que l'espectador s'implicara més amb l'obra.

El personatge representat és Sant Longí, un soldat romà que, segons la Bíblia, va clavar una llança a Jesús mentre estava a la creu. Però després d'això es va convertir al cristianisme. Bernini mostra just el moment en què Longinos rep aquesta revelació espiritual. Té els braços estesos, la mirada cap al cel i la roba sembla moguda pel vent, com si fos un instant ple d'energia i fe. Aquesta escultura forma part de l'arquitectura de la basílica i no es podria entendre fora d'aquest espai. Està col·locada dins d'una gran fornícula que l'enquadra i li dona encara més importància dins del conjunt del temple.

El nivell de detall és impressionant. La cara i les mans són suaus i polides, transmetent calma i espiritualitat, mentre que els plecs de la roba són profunds i donen moviment a la figura. Tot i estar feta de marbre, la figura sembla flexible i viva.

La postura del cos i el moviment de la túnica fan que l'escultura sembli estar en acció, com si Longinos estigués en ple moment d'inspiració divina. Aquesta expressivitat i dinamisme són molt característics de l'art barroc. La llum també té un paper molt important. Quan entra a l'església i incideix sobre l'escultura, crea ombres i llums que donen profunditat i intensitat a la figura. Encara que no estigui pintada,

L'escultura ja té molt d'impacte només amb la seva forma i amb la llum que la toca. L'obra representa una persona real i reconeixible, però no busca ser una còpia exacta de la realitat. Bernini la fa idealitzada, per destacar-ne la part espiritual i emotiva. El rostre del sant mostra èxtasi, com si estigués connectant amb Déu. No és trist, sinó que transmet una emoció profunda i religiosa.

L'element que l'identifica és la llança, el símbol que el relaciona amb l'episodi de la Passió de Crist. Aquesta escultura no només té una funció decorativa, sinó que també vol fer reflexionar els fidels, emocionar-los i ajudar-los a reforçar la seva fe. En aquest sentit, és una obra religiosa però també educativa i propagandística.

El Papa Urbà VIII va ser qui va encarregar aquesta escultura, ja que volia fer servir l'art per transmetre el missatge de l'Església i enfortir el catolicisme en temps de la Contrareforma, un període en què l'Església volia recuperar el seu poder després de la Reforma protestant.

L'art barroc, com aquest, volia arribar directament al cor de les persones, i Bernini era un mestre en aconseguir-ho. Aquesta obra també s'inspira en escultures del Renaixement, com les de Miquel Àngel, i en l'art grec antic, especialment en el que fa referència al moviment i l'expressió emocional.

ÈXTASI DE SANTA TERESA

1647-1652

L'Èxtasi de Santa Teresa és un grup escultòric realitzat per Gian Lorenzo Bernini, un dels màxims exponents del Barroc Italià. Bernini va ser un escultor, arquitecte i pintor que va néixer a Nàpols el 7 de desembre de 1598 i va morir a Roma el 28 de novembre de 1680. Les seves obres més conegudes són L'Èxtasi de Santa Teresa, el David i algunes fonts que es troben a Roma com la Fontana dei Quattro Fiumi. També va ser l'arquitecte d'un gran projecte com és la plaça de Sant Pere del Vaticà. El papa Urbà VIII el va nomenar arquitecte de la Basílica de Sant Pere l'any 1629, i des de llavors va treballar per als papes fins a la seva mort.

Aquesta obra pertany plenament a l'etapa del Barroc que es caracteritzava principalment per l'expressivitat, la teatralitat i les emocions intenses. L'obra està situada a la Capella Cornaro, dins de l'església de Santa Maria della Vittoria a Roma. Pel que fa als materials, l'escultura està feta amb marbre blanc i també té altres elements decoratius dins de la capella, com els raigs daurats fets en bronze que es troben darrere les figures representant la llum divina. Aquesta escultura va ser encarregada pel cardenal Federico Cornaro com a part del seu monument funerari.

La tècnica emprada és l'escultura en marbre, ja que permet observar moltes textures diferents i a més, s'encarrega d'accentuar la càrrega d'emocions que transmet l'escena. Tot i el pas dels segles, l'escultura es conserva en molt bon estat i continua sent una referència de l'art religiós del segle XVII.

L'èxtasi de Santa Teresa és una escultura exempta, és a dir es pot observar des de diversos angles. Està formada per un grup escultòric on apareixen dues figures principals que són Santa Teresa de Jesús i un àngel. Santa Teresa de Jesús, va ser una escriptora mística del segle XVI que va resultar ser una figura molt rellevant dins el catolicisme. Era coneguda per les seves visions místiques, que ella interpretava com a experiències divines. De fet, la llegenda diu que, en morir, se li va trobar una ferida punxant al cor, com si realment li hagués estat travessat. L'escena representa un episodi religiós i místic basat en la seva autobiografia. Santa Teresa descriu com un àngel li travessa el cor amb una fletxa d'amor diví, provocant-li un dolor intens combinat amb un profund èxtasi espiritual, és per això que ella es mostra estirada sobre un núvol, amb els ulls mig tancats i una expressió que reflecteix alhora patiment i plaer.

ÈXTASI DE SANTA TERESA

Al seu costat, l'àngel somriu mentre sosté la fletxa i sembla que estigui flotant i sigui lleuger mentre que Santa Teresa sembla que abandoni el seu cos. A l'espai on està situada també hi ha representacions dels membres de la família dels Cornaro, col·locats a banda i banda com si estiguessin en una tribuna de teatre, observant l'escena.

L'escultura és figurativa i es troba dins del naturalisme barroc, amb una representació de l'idealisme que es troba reflectit als rostres i a la representació dels cossos i la roba. Els cossos són proporcionats i els plecs dels vestits estan tractats amb gran detall, afegint una sensació de moviment.

L'èxtasi de Santa Teresa és considerada una de les obres mestres de Bernini i del Barroc en general. Té una gran importància dins la producció de l'artista, ja que va ser amb aquesta obra que Bernini no només va millorar la seva reputació com a arquitecte i escultor, sinó que també es diu que en finalitzar l'escultura va dir: A veure qui pot superar això i fins al moment ningú ho ha fet. Bernini també va inspirar diversos artistes com Ercole Ferrata, Melchiorre Caffà o Pierre Puget, que van seguir la seva línia de representar emocions intenses i dramatitzar els gestos.

ÈXTASI DE LA BEATA LUDOVICA ALBERTONI

1671 - 1674

L'Èxtasi de la Beata Ludovica Albertoni és una escultura espectacular feta per Gian Lorenzo Bernini entre els anys 1671 i 1674, quan ja era un artista molt reconegut i en la seva etapa més madura. L'obra es pot veure avui a Roma, dins de l'església de San Francesco a Ripa, concretament situada sobre l'altar de la Capella Altieri, que pertanyia a una família molt important de l'època.

Bernini va esculpir aquesta obra utilitzant marbre blanc per a la figura i jaspi per a elements decoratius, dos materials que en el barroc s'utilitzaven molt per aconseguir efectes de luxe i dramatisme. L'escultura ens mostra la Beata Ludovica Albertoni, una dona de la noblesa romana que, després de quedar-se vídua, va decidir entrar en la vida religiosa i es va dedicar a ajudar els pobres i malalts de Roma. Aquesta dedicació li va valer una gran fama de santedat. A la peça, Ludovica està

representada estirada sobre un matalàs, en el que sembla ser el moment final de la seva vida, visquent una experiència mística molt intensa amb Déu. Bernini aconsegueix transmetre aquest moment a través d'una quantitat impressionant de plegs als llençols, que donen moviment i dramatitzen tota l'escena. GRàcies a aquests plegs es pot apreciar el moviment.

El rostre de Ludovica, amb el cap tirat enrere i recolzat sobre uns coixins, expressa una emoció molt forta: una barreja de sofriment i plaer espiritual, típica del barroc, que buscava impactar l'espectador. Cada detall està pensat perquè sembli que la figura està viva i en ple èxtasi. Un detall molt curiós és que sota l'escultura, sota aquestes teles tan treballades, hi ha el sarcòfag de marbre vermell on, de veritat, reposen les restes de Ludovica Albertoni. D'aquesta manera, Bernini uneix l'escultura amb la funció real de la capella: homenatjar i guardar el cos de la beata.

Als costats de l'escena principal de L'Èxtasi de la Beata Ludovica Albertoni es poden veure uns putti, que són aquests angelets típics de l'art barroc. Aquí, Bernini els representa només amb el cap i unes petites ales, sense el cos sencer, cosa

bastant habitual quan es vol donar una sensació de lleugeresa i espiritualitat.

Aquests putti semblen flotar sobre l'escena, i la seva presència no és casual, simbolitzen la benvinguda de Ludovica al món celestial, com si l'acompanyessin cap a la terra de la felicitat eterna. No fan grans gestes ni tenen expressions exagerades; la seva funció és més subtil, però molt efectiva, creen una atmosfera de pau i d'elevació espiritual al voltant de la figura principal.

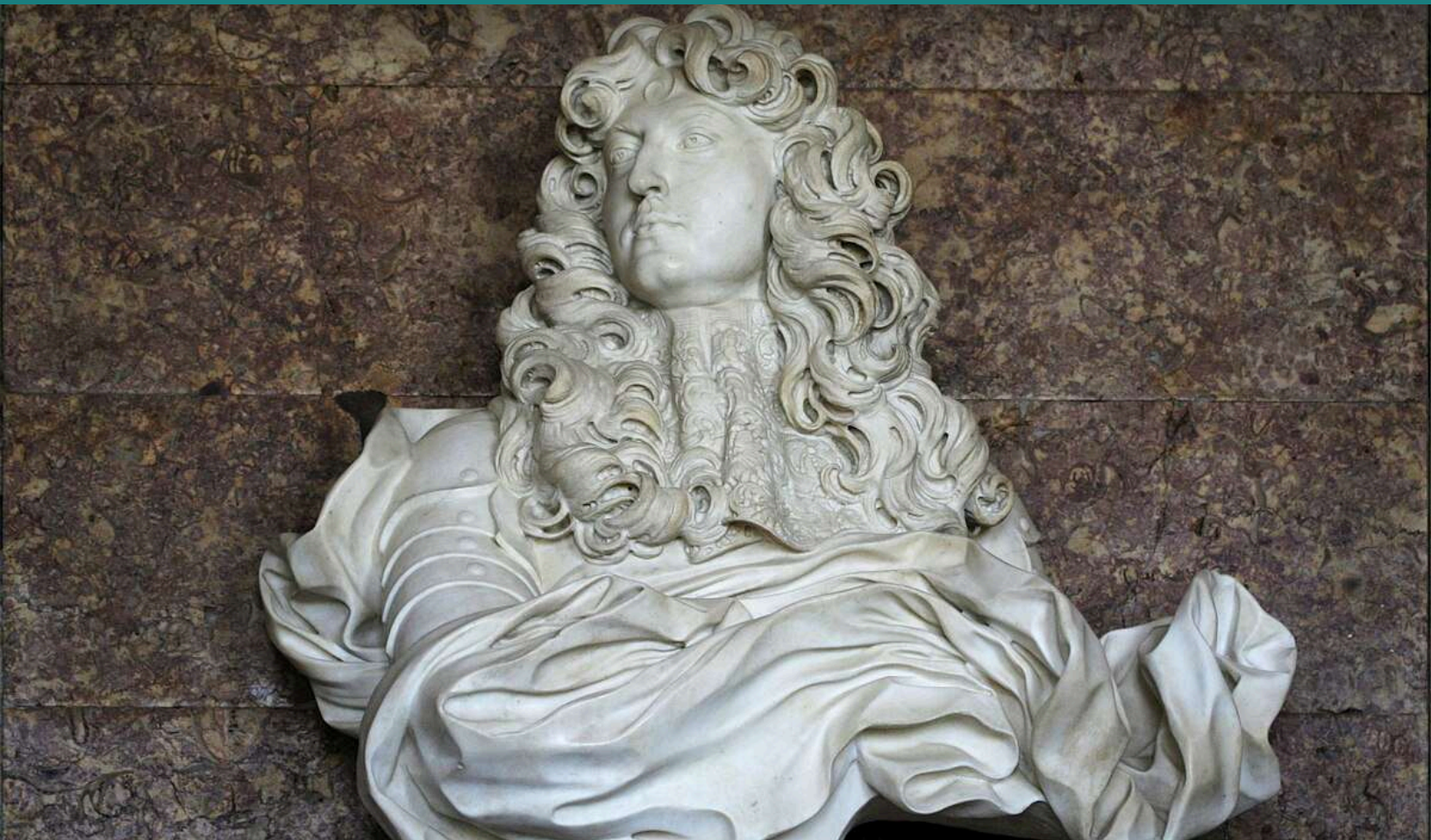
Amb aquest recurs, Bernini reforça encara més la idea que Ludovica no està simplement morint, sinó que està traspasant cap a una nova vida, una vida en comunió amb Déu. Els putti ajuden a explicar visualment aquest pas del món terrenal al món diví, sense necessitat de paraules.

Tot plegat està integrat d'una manera molt natural dins l'escena, aconseguint que l'obra tingui una sensació d'unitat i moviment constant, típica de l'estil barroc.

RETRAT DE LLUÍS XIV

1665

El bust de Lluís XIV va ser fet per Gian Lorenzo Bernini l'any 1665 i pertany a l'estil barroc. Bernini era un escultor italià molt famós i el marbre que va utilitzar és blanc i polit, actualment l'escultura està al Palau de Versalles a França. És un bust és a dir només es veu el cap les espatlles i part del pit Lluís XIV porta una armadura i una capa molt decorada que sembla que es mogui pel vent, també té una perruca molt llarga i plena de rínxols El cap està girat lleugerament cap a la dreta i té una mirada molt segura i orgullosa que fa que el rei sembli poderós El marbre està molt ben treballat i segons la zona és més suau o més rugós El bust no és frontal sinó que es pot mirar des de diferents punts i sempre sembla viu per culpa del moviment que Bernini aconsegueix amb la capa i els cabells. La llum crea molts jocs d'ombres i això fa que l'escultura sembli encara més realista. Aquesta obra no només vol ensenyar la cara del rei sinó transmetre el seu poder i la seva grandesa perquè quan algú la mirés sabés qui manava. El bust tenia una funció política era una manera de fer propaganda del rei i d'impressionar tothom que el veiés Bernini va viatjar a París perquè Lluís XIV li va encarregar obres per decorar el palau tot i que el rei no va voler seguir els projectes que li va proposar pel Louvre, sí que li va encantar el bust.

RETRAT DE LLUÍS XIV

Aquesta escultura és especialment rellevant dins del context del barroc, ja que exemplifica de manera magistral com aquest estil artístic era capaç de convertir la pedra en una expressió viva de força, emoció i moviment. El retrat de Lluís XIV no es limita a representar fidelment els trets del monarca, sinó que transmet amb intensitat el seu caràcter, la seva majestuositat i la seva voluntat de poder absolut. Aquesta capacitat de suggerir dinamisme i expressivitat a través del marbre és una de les grans aportacions del barroc i, sens dubte, una mostra de l'excel·lència tècnica i artística de Gian Lorenzo Bernini. A més, cal destacar que Bernini no només va deixar empremta amb les seves obres, sinó que també va influir profundament en generacions posteriors d'escultors i arquitectes. La seva manera d'entendre l'espai, la llum, la gestualitat i la relació entre espectador i obra va obrir noves possibilitats expressives que es poden rastrejar fins ben entrat el segle XVIII.

És per això que el seu retrat de Lluís XIV no és només una obra d'art important per a la història de França o del barroc, sinó un exemple universal del poder que té l'art per comunicar idees, emocions i valors a través de la forma.

En definitiva, aquest retrat ens recorda fins a quin punt l'escultura pot esdevenir un vehicle potent de comunicació visual i emocional, i com l'obra de Bernini continua fascinant i inspirant per la seva qualitat tècnica, la seva intensitat i la seva capacitat de connectar amb qui la contempla.

ART NEOCLASSICISTA

ESGLÉSIA DE LA MADELEINE

1764 i 1842

L'Església de La Madeleine, situada a París, és un edifici religiós. Es tracta d'una obra neoclàssica, perquè s'inspira en els temples de l'antiga Grècia i Roma. Al llarg del temps, diferents arquitectes van treballar-hi, però l'obra final la va acabar Jean-Jacques-Marie Huvé durant l'època de Napoleó, quan es volien fer edificis molt grans i impressionants.

La façana de l'església sembla més un temple romà que una església cristiana. Està envoltada de columnes corínties i té un gran frontó triangular amb escultures. La planta és rectangular i no té creuer, com passa en moltes altres esglésies. A dins hi trobem tres naus, amb la central més gran, cobertes amb voltes de canó i una cúpula que dona més alçada i solemnitat a l'espai. L'interior és elegant, una mica fosc, però ben decorat.

Els materials utilitzats són la pedra i el marbre, que aporten força, durabilitat i bellesa. L'edifici combina una estructura arquivada a fora (com els temples grecs) amb voltes i cúpula a dins. Els elements de suport són les columnes i els pilars, i els elements decoratius es concentren sobretot a l'interior, amb escultures religioses fetes amb materials nobles. El relleu del Judici Final al frontó és la decoració principal de l'exterior.

ESGLÉSIA DE LA MADELEINE

Tot i que l'edifici és una església cristiana dedicada a Santa Maria Magdalena, en algun moment es va pensar convertirla en un temple militar per a glorificar l'exèrcit de Napoleó. Això mostra com es volia fer servir l'arquitectura com a símbol de poder. Aquesta obra és molt important dins l'art del seu temps i va influir en molts altres edificis religiosos i oficials.

En la meva opinió, La Madeleine és una església molt impressionant i original, perquè de fora sembla més un temple romà que una església. L'interior és elegant i tranquil, encara que una mica fosc. Em sembla una obra molt interessant perquè combina art, religió i poder en un sol edifici.

CASA BLANCA

1792-1800

La Casa Blanca no és només un edifici conegut arreu del món, sinó que també és un símbol carregat de significat polític, històric i cultural. Des del meu punt de vista, és fascinant veure com un lloc pot representar tantes coses alhora: el poder, la responsabilitat, la història d'una nació i, alhora, una certa idea de somni americà. Quan la veig, encara que sigui només en fotografies o pel·lícules, sempre em transmet una sensació d'importància i solemnitat. El seu estil arquitectònic m'agrada perquè és elegant però sobri. A diferència d'altres edificis de poder més recarregats, la Casa Blanca combina la grandesa amb una imatge propera, potser perquè està pensada no només com a seu del govern, sinó com a llar. Crec que això diu molt sobre com volen que sigui percebuda la figura del president: com una autoritat, però també com un ciutadà més amb responsabilitat pública. També m'impresiona el fet que l'edifici hagi resistit guerres, atacs, reformes i canvis polítics durant més de dos segles, i que continuï sent un lloc actiu, viu i simbòlic.

Representa la continuïtat dins del canvi, un valor que moltes democràcies intenten mantenir. A més, em sembla curiós com ha esdevingut també un element de la cultura popular: l'hem vist en sèries, videojocs, llibres i memes, i això fa que la seva imatge estigui molt present a tot el món, no només als EUA. Personalment, crec que m'agradaria molt visitar-la algun dia, no només per veure un edifici famós, sinó per entendre millor com es viu i es governa des d'un lloc amb tant de pes històric. En definitiva, la Casa Blanca és molt més que quatre parets: és un símbol viu del poder i de la història nord-americana, i em sembla impressionant com un espai físic pot tenir un valor tan gran per a tantes persones.

Una altra cosa que em sembla molt interessant és que la Casa Blanca encara està dempeus després de tants anys. Han passat guerres, atacs, presidents diferents, reformes... i tot i això, l'edifici segueix allà. Encara s'hi prenen decisions importants i continua tenint molta importància. Això em fa pensar que és un símbol de com les coses poden continuar encara que tot canviï.

També m'ha fet gràcia veure que la Casa Blanca surt a molts llocs diferents: pel·lícules, videojocs, llibres, dibuixos i fins i tot memes. Això fa que molta gent del món la conegui encara que no hagi anat mai als EUA. Jo mateix la vaig veure per primer cop en una pel·li d'acció, i em va fer molta il·lusió saber que aquell edifici existeix de veritat.

M'agradaria molt visitar-la algun dia. No només per fer fotos o dir que hi he estat, sinó per veure com és de prop i entendre millor per què és tan important. Crec que seria una experiència molt guai i segur que aprenc moltes coses. Per mi, la Casa Blanca és molt més que un edifici gran i famós. Representa una manera de governar i també explica una part molt important de la història dels Estats Units.

PSIQUE I EL PETÓ DE L'AMOR

1793

Per iniciar, Psique i el petó de l'amor és una escultura d'Antonio Canova, realitzada entre 1787 i 1793 durant la etapa del neoclassicisme a finals del segle XVIII. El material és de marbre i és realitzada mitjançant l'esculpit. A més, va ser creada inicialment per encàrrec del coronel John Campbell i actualment es conserva al Museu del Louvre de París.

És un grup escultòric exempt, format per dues figures: Cupido i Psique. L'escena representa el moment en què Cupido sosté delicadament Psique, reanimant-la amb un petó, després d'haver caigut en un son profund causat per una prova imposada per Venu..

És una composició completament independent de l'arquitectura, pensada per ser contemplada des de diferents punts de vista

L'escultura presenta una textura llisa, fina i polida, pròpia del marbre. Sembla suau ja que està molt bé polida i també dona sensació de suavitat i fredor.

PSIQUE I EL PETÓ DE L'AMOR

La composició és dinàmica i amb poc moviment.. La postura inclinada de Cupido i el cos mig caigut de Psique són estàtiques, en canvi en la roba es mostren com els plecs tenen una mica més de moviment.

En quant a la llum i les ombres, es pot observar com en els plecs de la roba on hi ha més profunditat, també a la part dels cabells que es poden apreciar rugossis hi ha una ombra molt profunda, en canvi al resta de la escultura en les superfícies llises no hi ha. A més, no hi ha presència de policromia, ja que el marbre és completament blanc.

L'obra és figurativa i idealista, ja que representa els cossos idealitzats amb una anatomia precisa, amb proporcions equilibrades i una musculatura ben definida.

El tema es mitològic degut al moment de simbolisme que representa entre l'amor entre Cupido i psique. A més, és decorativa ja que és encarregada per el coronel John Campbell.

Aquesta, és una de les obres més famoses d'Antonio Canova, que formen part de les més importants del neoclassicisme. Té una gran importància dins la Història de l'Art, ja que va influir en molts artistes posteriors.

PERSEU TRIOMFANT

1797-1801

Entre els anys 1797 i 1801, l'escultor italià Antonio Canova va realitzar una de les obres més importants de l'escultura neoclàssica, titulada Perseu triomfant. Aquesta escultura és considerada la més famosa del seu autor dins del gènere heroic i avui dia es pot veure als Museus Vaticans. També n'existeix una segona versió, feta l'any 1804 per a una comtessa polonesa, que actualment es troba al Museu Metropolità d'Art de Nova York (MET).

La figura representa el moment just després que Perseu ha matat la Medusa, una de les tres Gorgones que era una criatura mitològica amb cabells de serp que podia convertir qualsevol persona en pedra només mirant-la als ulls. Segons el mite grec, li van encomanar aquesta missió gairebé impossible per allunyar-lo, però Perseu va aconseguir vèncer-la amb l'ajuda dels déus.

L'escultura és feta en marbre blanc, un material molt utilitzat en el Neoclassicisme. Canova treballava molt bé amb marbre, i sabia crear diferents textures com la suavitat de la pell, els detalls del cabell, la delicadesa de la roba... L'obra és exempta, és a dir, es pot observar des de tots els angles, i està pensada perquè l'espectador pugui caminar al voltant seu i admirar-ne cada detall. La funció de l'escultura és decorativa i simbòlica. Representa el triomf de l'heroi, però també transmet valors com la valentia, el control, la bellesa i la intel·ligència. És una obra que combina la mitologia amb l'època neoclàssica.

Canova va representar Perseu amb un cos idealitzat i gairebé nu, seguint el model de bellesa clàssic i que correspon a l'interès pel naturalisme idealitzat. El seu cos està en contrapposto, això consisteix en una postura que es troba lleugerament inclinada i que crea elegància i equilibri. A la mà esquerra, Perseu sosté el cap tallat de Medusa, que penja pels cabells. Porta el casc d'Hades, que el feia invisible, les sandàlies alades de Mercuri, i una espasa mitològica feta d'adamanti. També duu una capa que li penja del braç, afegint moviment a l'escultura.

El que destaca de l'escultura és la seva serenor i elegància. A diferència de l'obra dramàtica de Cellini on va representar una escena semblant del mateix personatge, aquí veiem un heroi tranquil i segur de si mateix, ja amb la batalla guanyada. La seva expressió és calmada, sense ira ni tensió. Aquí es reflecteixen els valors del Neoclassicisme, un moviment que volia recuperar la bellesa i l'equilibri de l'art de l'antiga Grècia i Roma. L'autor es va inspirar en l'Apol·lo del Belvedere, una escultura antiga molt admirada que representava l'ideal de bellesa masculina. Aquesta influència es nota en la postura refinada i en la perfecció de l'anatomia del cos de Perseu.

Antonio Canova a néixer l'any 1757 a Possagno, un poble d'Itàlia, i va morir el 1822. Des de molt jove va destacar pel seu talent amb l'escultura, especialment amb el marbre, material que treballava amb una delicadesa i perfecció impressionants. Ell va viure i va treballar molts anys a Roma, on va rebre encàrrecs de papes, reis i nobles. Va esculpir figures mitològiques, religioses i retrats, sempre amb una gran elegància i serenor. Algunes de les seves obres més conegudes són Amor i Psique, Les Tres Gràcies i el famós Perseu triomfant.

JASÓ I EL VELLÓ D'OR

1803-1828

L'escultura Jasó amb el velló d'or va ser feta per l'escultor danès Bertel Thorvaldsen. Va començar el model de guix l'any 1803, però no la va acabar en marbre fins al 1828. Avui en dia, l'escultura es troba al Museu Thorvaldsen de Copenhaguen, a Dinamarca. Aquesta obra és una de les més importants del neoclassicisme, un estil artístic que volia tornar a fer art com el de l'antiga Grècia i Roma, buscant la bellesa perfecta i la simetria.

A l'escultura hi veiem Jasó, un heroi de la mitologia grega, just després d'haver aconseguit el velló d'or, que era una mena de trofeu màgic i que t'anomenava a ser el toissó d'or. Jasó apareix dret, en una postura tranquil·la i segura. Sosté una llança amb una mà i amb l'altra aguanta la pell daurada. Va despullat i el seu cos és fort, ben musculat. Té una expressió serena, sense por ni cansament, com si estigués orgullós però tranquil.

L'escultura és exempta, és a dir, que es pot veure des de tots els costats. Està feta en marbre blanc, molt polit. Les línies de la figura són clares i suaus, i no hi ha massa detalls innecessaris. Tot està pensat per transmetre equilibri i harmonia. Jasó no està fent cap acció forta, sinó que sembla que s'ha aturat per mostrar el que ha aconseguit, com si fos un model a seguir.

L'obra mostra molt bé el que volia expressar el neoclassicisme: tornar als valors de l'antiguita. El cos de Jasó està idealitzat, és a dir, no és com un cos real, sinó que és el cos "perfecte" que volien mostrar els artistes. Thorvaldsen va fer una escultura que fossi tranquil·la.

Aquesta escultura també té un significat simbòlic. El velló d'or representa l'objectiu difícil que Jasó ha aconseguit. Això simbolitza l'esforç, el treball dur i la recompensa d'haver superat obstacles. Jasó no és només un heroi fort físicament, sinó també algú que ha sabut fer les coses amb intel·ligència i valentia.

Jasó amb el velló d'or és una escultura molt important del neoclassicisme, que mostra un heroi grec com a exemple de força i bellesa. Bertel Thorvaldsen va fer una obra molt elegant, clara i tranquil·la, que encara avui ens ajuda a entendre com veien els artistes del seu temps el món antic i com volien portar aquells valors al seu present.

VENUS VÍCTRIX

1805-1808

Paulina Bonaparte és una escultura d'estil neoclàssic realitzada per l'escultor Antonio Canova entre els anys 1805 i 1808. Actualment es conserva a la Galeria Borghese de Roma. Un cop finalitzada, l'obra va ser traslladada a la residència de Camillo Borghese, marit de Paulina, a Torí. Posteriorment, va ser portada a Gènova i, cap a l'any 1838, es va instal·lar definitivament a la Galeria Borghese. L'escultura està feta en marbre blanc i elaborada mitjançant la tècnica de la talla.

L'obra representa Paulina Bonaparte, germana de Napoleó, en la figura de Venus, la deessa romana de l'amor. Inicialment, es volia representar Paulina com Diana, deessa romana de la caça, caracteritzada per la seva castedat i per anar vestida amb robes discretes. Tanmateix, finalment es va optar per retratar-la com Venus, ja que el seu temperament i actitud s'ajustaven més al caràcter sensual i lliure d'aquesta deessa, tradicionalment representada nua o seminua —com és el cas d'aquesta escultura.

L'escultura Venus Victrix, que representa Paulina Bonaparte com a Venus, destaca per una textura extremadament llisa, fina i polida, tret característic de l'escultura neoclàssica. L'acabat suau del marbre transmet una sensació de fredor i duresa, però alhora suggereix una perfecció idealitzada, evocant la pell humana d'una manera subtil i refinada.

La superfície, treballada amb una gran habilitat tècnica, contribueix a generar una impressió de fragilitat i ductilitat, tot i que el material sigui en realitat sòlid i fred. La llum incideix de manera suau i homogènia sobre el cos de la figura, ressaltant els volums amb delicadesa i afavorint una lectura harmònica de la forma.

L'escultura no presenta policromia, i manté el marbre blanc com a símbol de puresa, bellesa clàssica i idealització formal, en coherència amb els valors estètics del neoclassicisme.

L'escultura és figurativa i s'inscriu dins del naturalisme idealitzat, mostrant una bellesa arquetípica més que estrictament realista. No pretén una fidelitat absoluta al model viu, sinó una representació idealitzada de Paulina Bonaparte com a Venus, la deessa de l'amor.

L'anatomia de la figura presenta proporcions equilibrades i una musculatura suau, fidel al cànon clàssic. Els plecs del drap estan treballats amb gran delicadesa, aportant realisme i elegància a la composició. L'expressió facial de Paulina és serena i continguda, sense emocions marcades, transmetent una sensació de calma i un cert distanciament espiritual.

L'escultura combina un tema mitològic amb un rerefons personal i simbòlic, ja que representa Paulina com a Venus, exaltant no només la seva bellesa, sinó també el seu prestigi social. L'obra té una funció principalment decorativa i propagandística, pròpia del context aristocràtic en què va ser concebuda.

L'obra va ser encarregada pel marit de Paulina, el príncep italià Camillo Borghese, i es va executar a Roma, entre els anys 1805 i 1808, després del seu matrimoni. És considerada una de les peces més representatives d'Antonio Canova, i va exercir una gran influència en l'escultura posterior per la seva síntesi entre l'idealisme clàssic i el retrat personalitzat.

EL JURAMENT DELS HORACIS

1784

El neoclassicisme va ser un període de la història de l'art en el qual es va agafar afició per inspirar-se en obres de la Cultura clàssica. Això es va fer notar tant en les obres pictòriques com en les escultures i (especialment) en l'arquitectura.

Un quadre relativament conegut del neoclassicisme és “El Jurament dels Horacis”. Aquesta obra va ser pintada al 1784 pel pintor francès Jacques-Louis David, poc abans de la Revolució Francesa. Una dada curiosa és que aquest pintor és el mateix que va pintar el famós quadre de Napoleó a sobre d'un cavall, imitant un césar romà.

El quadre està inspirat en un dels mites fundacionals de Roma, concretament el del Combat dels Horacis contra els Curiacis. Segons aquest mite, els romans estaven en guerra contra els Curiacis. Per evitar les màximes morts possibles, els dos pobles van acordar portar els seus tres millors guerrers perquè lluitessin contra els de l'altre poble. Els tres guerrers romans eren els Horacis, que en el quadre apareixen agafant les armes per anar a la guerra. Aquests guerrers són els que apareixen fent la salutació romana, l'home que els dona les armes és el pare Horaci, i les dones que hi ha darrere seu són les germanes dels Horacis.

L'obra segueix a la perfecció l'estil neoclàssic: una simetria perfecta, temàtica mitològica, emocions si bé no inexpressives, de calma absoluta; una relativa simplicitat de colors i perspectiva, que en aquesta època ja estava desenvolupada. Parlant de colors, en l'obra apareixen el blau i el vermell, dos colors tradicionalment molt cars.

Ara entrarem en la perspectiva amb una mica més de profunditat: hi ha, com a tota perspectiva desenvolupada; un punt de fuga. Aquest punt de fuga és la mà esquerra del Pare Horaci. Les rajoles del terra són línies cap al punt de fuga.

LA MORT DE MARAT

1793-1794

La mort de Marat, pintada l'any 1793 per Jacques-Louis David, és una de les obres més representatives del Neoclassicisme i de la Revolució Francesa. Conservada als Museus Reials de Belles Arts de Brussel·les, destaca tant per la seva qualitat tècnica com pel seu profund contingut polític i simbòlic.

David, al llarg de la seva trajectòria, va anar adaptant l'estil segons el context polític: començà amb una estètica pròpia de l'Antic Règim, més tard un actiu defensor de la Revolució i, més endavant, el pintor oficial de Napoleó. Entre les seves obres més conegudes hi ha El jurament dels Horacis, La mort de Sòcrates, El jurament del Joc de la Pilota, Napoleó travessant els Alps i, sens dubte, La mort de Marat, considerada per molts la seva obra mestra.

L'obra, realitzada a l'oli sobre tela, representa la mort de Jean-Paul Marat, revolucionari i director del diari jacobí L'amic del poble. Marat, que patia una malaltia cutània i solia treballar des de la banyera ja que es feia banys medicinals, va ser assassinat per Charlotte Corday. David retrata l'escena amb una gran contenció: el cos de Marat jeu pàl·lid dins la banyera, amb una ploma a la mà dreta i una carta de Corday a l'esquerra. La sang, malgrat l'apunyament, és mínima: un fil que surt de la ferida, una taca al drap i el punyal al terra, discretament apartat del centre.

Formalment, l'obra mostra influències del tenebrisme de Caravaggio, especialment en el tractament dels contrastos de llum. Els colors són majoritàriament suaus (verds, grisos, marrons i grocs apagats) i la composició es divideix clarament: la part inferior concentra l'acció i el simbolisme, mentre que la superior queda buida, creant una atmosfera de silenci i recolliment que recorda una Pietat laica. David va eliminar qualsevol signe de la seva malaltia i suavitza l'escena de la mort, convertint-la en una imatge idealitzada. La carta a la mà esquerra, on Corday demana ajuda, reforça la compassió de Marat fins i tot davant de la seva pròpia assassina.

LA MORT DE MARAT

1793-1794

En conclusió, La mort de Marat és una obra mestra del Neoclassicisme. L'obra es va contextualitzar en plena època del Terror (1793-1794). L'assassinat de Marat va ser un cop dur per als jacobins, però gràcies a la ràpida resposta de David, Marat es va convertir en un símbol i un màrtir del poble. La pintura no només és una obra d'art excepcional, sinó també una eina de propaganda al servei dels ideals revolucionaris.

MADAME RÉCAMIER

1800

Madame Récamier és una pintura realitzada l'any 1800 pel pintor francès Jacques-Louis David, un dels principals representants del moviment neoclàssic. L'obra retrata Juliette Récamier, una figura destacada de la societat parisenca de finals del segle XVIII i principis del XIX, coneguda per la seva bellesa i pel seu paper com a amfitriona de salons culturals.

Si s'analitza detalladament el que es representa al quadre, s'observa una figura femenina situada en una posició relaxada. Està asseguda amb les cames estirades sobre un divan de color groc daurat, el qual destaca per la seva textura i tonalitat. Aquest moble ocupa una part significativa de la composició i contribueix a l'ambient general de l'escena. Al costat del divan hi ha un objecte que podria funcionar com a reposapeus o element decoratiu complementari.

La figura femenina ocupa el centre de l'escena i presenta una actitud serena. La seva mirada no es dirigeix directament a l'espectador. Porta un vestit de color blanc amb detalls de drapejat i plecs que evidencien un treball acurat en la representació del teixit. El tractament de la llum i les ombres sobre la roba aporta volum i moviment a la figura.

A prop de la base del divan, es pot observar la part inferior d'un objecte metàl·lic que sembla ser el peu d'una llàntia o d'un llum antic. Aquest element contribueix a definir l'espai com un interior domèstic i aporta informació sobre el context de la composició. Una de les històries que conta aquest quadre és que va ser encarregat per Juliette Récamier i amb la postura que apareix es va queixar tant perquè havia de mantenir aquesta pose durant molt de temps que el pintor Jacques-Louis David va abandonar el quadre i es va quedar sense acabar.

Pel que fa a les tonalitats i colors del quadre, predominen els tons clars i suaus. El blanc del vestit contrasta subtilment amb el groc daurat del divan, creant una harmonia cromàtica delicada. El fons és neutre, amb tonalitats apagades que no competeixen visualment amb la figura principal. S'utilitzen tons terrosos i daurats per aportar calidesa a la composició, mentre que les ombres i llums es treballen amb matisos suaus, mantenint una atmosfera equilibrada i serena.

EDICIÓ A CÀRREC DE L'ALUMNAT
D'HISTÒRIA DE L'ART DE 4T D'ESO:

E. Z.	J. M.
L. H.	L. G.
E. I.	S. P.
A. G.	A. M.
M. A.	Z. E.

anselm clavé

Infantil - Primària - Secundària

Mollet del Vallès

JUNY DE 2025